

**KRAJOWY KONSULTANT  
W DZIEDZINIE PIELĘGNIARSTWA PEDIATRYCZNEGO**  
**WOJEWÓDZKI SPECJALISTYCZNY SZPITAL DZIECIĘCY**  
**10-561 Olsztyn, ul. Żołnierska 18, tel. 089. 5393455, fax 533-77-01**

e-mail: [piskorz@wssd.olsztyn.pl](mailto:piskorz@wssd.olsztyn.pl)

---

Olsztyn, 05.09.2007 r.

**Opinia w sprawie obsady pielęgniarskiej w oddziałach dziecięcych  
pracujących w trybie całodobowym**

Zgodnie z § 2 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dn. 21 12 1999 r. w sprawie sposobu ustalania minimalnych norm zatrudnienia pielęgniarek i położnych w zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. z 31 12 1999 r. Nr 99), minimalne normy zatrudnienia pielęgniarek ustala kierownik zakładu po przedłożeniu ich przez naczelną/przełożoną pielęgniarek. Dalej treść Rozporządzenia wskazuje na sposób dokonania wyliczeń, których to bez wątpienia dokonuje pielęgniarka oddziałowa. Jej udział w określaniu norm zatrudnienia pielęgniarek w oddziale pediatrycznym jest szczególnie istotny. Pielęgniarka oddziałowa oddziału pediatrycznego z racji swej specjalności i doświadczenia zawodowego zna specyficzne problemy zdrowotne pacjentów i wynikające z tego specyficzne problemy pielęgnacyjne oraz organizacyjne. To one wyznaczają zasadę, że w oddziale pediatrycznym obsada pielęgniarska na dyżurach nie powinna być jednoosobowa. Liczba, struktura i kwalifikacje personelu realizującego opiekę nad pacjentem oddziału dziecięcego powinny być planowane przez pielęgniarkę oddziałową stosownie do tzw. zapotrzebowania pacjentów na opiekę oraz stosownie do organizacji pracy w szpitalu. W celu racjonalizacji opieki nad pacjentem w oddziałach dziecięcych, poza pielęgniarkami mogą pracować także opiekunki dziecięce. Należy jednak określić zakres ich kompetencji, zadań i odpowiedzialności.

Do ustalenia liczby pielęgniarek i opiekunek niezbędnych do zapewnienia minimalnej obsady należy uwzględnić:

- liczbę i wiek pacjentów oraz zapotrzebowanie na opiekę, wynikającą z tzw. katalogu świadczeń bezpośrednich
- liczbę i strukturę tzw. świadczeń pośrednich, co pozwoli na wyliczenie efektywnego czasu pracy pielęgniarek
- organizację pracy w szpitalu
- lokalizację oddziału i warunki lokalowe
- absencję (zwolnienia chorobowe, szkoleniowe, urlopy)
- przerwy w pracy

Równie istotnym zagadnieniem w planowaniu obsady pielęgniarskiej w oddziale są względy epidemiologiczne, wynikające z różnorodności przyczyn hospitalizacji, wieku pacjenta i jego podatności na zakażenie. Te względy często przemawiają za wyodrębnieniem pielęgniarek do opieki nad pacjentami z różnych grup ryzyka epidemiologicznego.

Reasumując: opiekę pielęgnacyjną nad pacjentami oddziałów dziecięcych powinny sprawować co najmniej 2 osoby (2 pielęgniarki lub pielęgniarka i opiekunka dziecięca). Liczba pielęgniarek na dyżurach powinna odpowiadać zapotrzebowaniu pacjentów na opiekę oraz uwzględniać specyficzne problemy pielęgnacyjne u dzieci i wynikające z tego faktu specyficzne warunki organizacyjne.